

ИНТЕРВЈУ: ИВАН КОМАТИНА, ДИРЕКТОР КОНТАНГА

Рудник – успешно пословање упркос бројним изазовима

Домаће предузеће „Контанго“, власник Рудника и флотације „Рудник“, обележило је ове године две деценије постојања. У 2024. славе још један важан јубилеј – двадесет година од приватизације Рудника, иначе проглашене за једну од пет науспешнијих приватизација у Србији. Ова два важна празника и сумирање утисака о пословању у одлазећој години били су повод за разговор са директором Контанга Иваном Коматином

● Господине Коматина, ускоро дочекујемо 2024. годину, како оцењујете пословање Рудника и флотације „Рудник“ у 2023. години?

– Изузетно смо задовољни резултатима које смо постигли у овој веома сложеној и тешкој години. Тешкој, пре свега због тренутне економске ситуације и актуелних дешавања у свету. Цене метала су изузетно ниске, неповољна је ситуација на тржишту метала, међутим, без обзира на све, успели смо да испунимо све планове производње у овој години, и што се тиче експлоатације руде и што се тиче производње концентрата. Неке концентрате смо произвели у већој мери него што је планирано, неке не баш стопостотно, али у сваком случају резултати су добри. Успели смо да у 2023. години реализујемо све инвестиционе пројекте, врло важне за даљу судбину рудника, пре свега истражне радове, чиме смо пронашли нове залихе руде које ће руднику омогућити да још дуго година ради.

Уложили смо ове године око милион евра у нове машине – нови јамски камион, машину за истражно бушење, нови електромотор за млин и када се подвуче црта можемо да кажемо да ми као домаћа фирма, са нашим менаџментом можемо изузетно успешно да наступимо и на светском тржишту и да покажемо да српске фирме могу успешно и квалитетно да раде. Наравно, то је заслуга апсолутно свих радника Рудника и флотације „Рудник“. Они су у изузетно тешкој ситуацији успели да ураде оно што смо крајем прошле године зацртали као план.

● Који су највећи проблеми и изазови са којима сте се суочили у току ове године?

– Најпре, то је пад цена метала на светском тржишту, зато што ми зависимо пре свега од цене на берзи. Проблем број два је повећање цене електроенергије, која је прошле године два пута поскупела по 8%, што као привредник сматрам апсолутно неоправда-

ним и неразумним. Међутим, један од највећих проблема и највећи изазов, који ћемо решавати и наредних десет година, јесте недостатак радне снаге. Са недостатком радне снаге у Србији суочавају се сви привредници, без обзира на делатност којом се баве, а у рударству је то изразито велики проблем. Тренутно у јамском делу имамо двадесет радника мање и код нас је конкурс за запослење увек отворен.

Морам да напоменем, да смо, без обзира на целокупну економску ситуацију, успели да пронађемо финансијске могућности да нашим радницима коригујемо плату за 6,5 посто. Поред божићног и ускршњег бонуса за све раднике, који имамо сваке године, од ове године увели смо и подстицај за младе инжењере. Имамо изузетан инжењерски кадар на Руднику, поготово младе момке и девојке који су завршили пре пар година Рударско-геолошки факултет. То је будућност рудника. У сарадњи са Самосталним синдикатом водимо рачуна о потребама запослених, пружамо помоћ у разним видовима, а од ове године увели смо и то да сваки запослени коме се роди дете добије 100.000 динара. Дакле, постоје директна инвестициона улагања, улагање у људе и тај социјални програм који сваке године реализујемо.

Међутим, један од највећих проблема и највећи изазов, који ћемо решавати и наредних десет година, јесте недостатак радне снаге. Са недостатком радне снаге у Србији суочавају се сви привредници, без обзира на делатност којом се баве, а у рударству је то изразито велики проблем.

● Ту је и улагање у обновљиве изворе енергије. У циљу енергетске ефикасности ове године сте инвестирали у изградњу три соларне електране, да ли и у 2024. планирате да наставите у том правцу?

– Тако је, хтели смо да инвестирамо и у још једну соларну електрану од 360 киловата, да је поставимо на јаму да бисмо заокружили наш првобитни инвестициони пројекат на производњи струје од 1 мегавата, међутим, у овој ситуацији нисмо били у могућности да инвестирамо. Покушаћемо кроз сарадњу са државним органима и ресорним министарствима да евентуално доби-

јемо субвенције за те сврхе. У сваком случају, захваљујући количини струје коју смо произвели уштедели смо знатна средства која смо могли да преусмеримо на неке друге ствари и наравно, смањили смо потрошњу електроенергије коју вучемо из система, тако да производимо зелену струју, то је велика ствар и план је да и у 2024. и даље наставимо у том смеру. Поред јаловишта и екологије, соларна електрана је за сада једини инвестициони план који је ушао у буџет за 2024. годину.

● Када говоримо о одрживом пословању, Рудник и флотација „Рудник“ ушао је у процес декарбонизације. О чему је тачно реч?

– Сви извозници по законима Европске уније морају да имају CO2 отисак, тако да смо ми завршили први део посла и надамо се да ћемо у јануару већ добити сертификат што би значило завршетак прве фазе. Сва документација која је била потребна за формирање отиска је комплетирана. Колеге из сертификационе куће из Шпаније, податке и документа проверавају да би почетком идуће године кренули у другу фазу мерења, рачунања и припреме еколошких декларација наших производа и провере од стране независних верификационих тела. У 2024. ћемо бити једно од првих предузећа у Србији које поседује тај сертификат.

● Ове године Контанго је обележио 20 година постојања и успешног постојања, како видите године које долазе?

– Символично смо прославили 20. рођендан Контанга тиме што смо посадили 20 јабука, направили смо један мали парк. Идуће године је двадесет година од приватизације Рудника и посадићемо још 20 јабука. Јабука за нас означава симбол здравља и надамо се да ће деца и унуци наших радника једног дана имати прилике да уберу јабуку са тог дрвета и да то буде један део ове прелепе планине Рудник. Наравно, Контанго као једно од најуспешнијих предузећа у Србији, понављамо – домаћа фирма, са домаћим менаџментом и домаћом памети представља једно од најуспешнијих извозника, тако да се надамо да ће не двадесет, већ још 220 година Контанго радити на задовољство Србије и економског развоја наше државе.

И. Ђ.

Важите за изузетно друштвено одговорно предузеће, шта је на том плану урађено у 2023?

– Настављамо изузетно добру сарадњу са локалном самоуправом. Када смо схватили да наши радници имају веома велики проблем да одводе децу у Милановац у вртић, па да се враћају на Рудник на посао, одмах смо реаговали. Ове године реновирали смо обданиште и јаслице на Руднику сопственим средствима, преко два милиона динара је уложено у те сврхе, али оно што је још важније и што не може да се плати је чињеница да су наши радници учествовали у самој адаптацији. Дакле, радници чија деца и унуци похађају тај вртић су уложили свој труд и емоције у тај посао. Такође, општина је недавно на Руднику пустила у рад водовод Рзав, а део изградње тог водовода смо ми финансирани, тако да смо и на тај начин помогли нашим радницима и Рудничанима.